

POSTANOWIENIE

Dnia 30 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 30 kwietnia 2019 r.
sprawy **P. B.**
skazanego z art. 280 § 2 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 24 lipca 2018 r., sygn. akt II AKa [...],
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w K.
z dnia 6 lutego 2018 r., sygn. akt III K [...],

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 lutego 2018 r., sygn. akt III K [...], Sąd Okręgowy w K.

- I. uznał oskarżonych P. B., A. G., P. K. i Z. K. za winnych tego, że „w dniu 13 maja 2017 r. w K., działając wspólnie i w porozumieniu, posługując się nożem, grożąc J. S. jego natychmiastowym użyciem, a nadto używając przemocy w postaci szarpania za odzież, popychania i jednokrotnego uderzenia w tył głowy, dokonali na szkodę pokrzywdzonego kradzieży portfela o wartości 20 złotych oraz pieniędzy w kwocie 40 złotych”, tj. przestępstwa w odniesieniu do P. B. i P. K. z art. 280 § 2 k.k., a w odniesieniu do Z. K. i A. G. z art. 280 § 2 k.k.

w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na mocy art. 280 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 60 § 2 k.k. i art. 60 § 6 pkt 2 k.k. wymierzył oskarżonym: P. B. karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, P. K. karę roku pozbawienia wolności, Z. K. karę roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, a A. G. karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego P. K. warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 3 lata;

III. na mocy art. 33 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 33 § 1 i 3 k.k. wymierzył oskarżonemu P. K. karę grzywny w wysokości 350 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na 10 złotych;

IV. na mocy art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec wszystkich oskarżonych środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody przez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego po 10 złotych przez każdego oskarżonego;

V. na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego P. B. środek karny w postaci przepadku na rzecz Skarbu Państwa stanowiącego dowód rzeczowy scyzoryka;

VI. rozstrzygnął o zaliczeniu na poczet orzeczonych kar pozbawienia wolności i kary grzywny okresów rzeczywistego pozbawienia oskarżonych wolności w sprawie, a także orzekł o kosztach sądowych.

Wyrok ten został zaskarżony apelacjami prokuratora i obrońców oskarżonych.

Prokurator zaskarżył wyrok na niekorzyść oskarżonych w części dotyczącej orzeczenia o karze i na podstawie art. 438 pkt 1 i 4 k.p.k. zarzucił:

- I. obrażę prawa materialnego, a to art. 72 k.k. poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie orzeczenia wobec oskarżonego P. K. co najmniej jednego z obowiązków probacyjnych wskazanych w tym przepisie, przy jednoczesnym braku orzeczenia środka karnego, pomimo wymierzenia mu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, podczas gdy treść art. 72 § 1 k.k. wskazuje, że w opisanej wyżej sytuacji orzeczenie choćby jednego obowiązku probacyjnego jest obligatoryjne,
- II. rażąco niewspółmierność kar pozbawienia wolności orzeczonych w stosunku do wszystkich oskarżonych polegającą na wymierzeniu kar niewspółmiernie

łagodnych z zastosowaniem instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary art. 60 § 2 k.k.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę wyroku i wymierzenie Z. K. kary 4 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, P. B. i A. G. kar po 4 lata pozbawienia wolności, a P. K. kary 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Obrońca oskarżonego P. B. zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

- 1) „obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść wyroku, a polegającą na naruszeniu przez Sąd pierwszej instancji
 - art. 4 k.p.k. – poprzez uwzględnienie wyłącznie okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego uwzględniając bezpodstawne powiązanie oskarżonego z pozostałymi oskarżonymi jako działania wspólne i w warunkach porozumienia pomijając okoliczności przeczące tym ustaleniom;
 - art. 5 § 2 k.p.k. – poprzez rozstrzygnięcie na niekorzyść oskarżonego istniejących, a niemożliwych do usunięcia, nieusuwalnych wątpliwości w zakresie ustalenia charakteru czynności przypisanych oskarżonemu w związku ze zdarzeniem z dnia 13 maja 2017 r.,
 - art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. – poprzez rażąco dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, dokonaną z pominięciem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, w szczególności w zakresie uznania zachowania oskarżonego za wyczerpujące znamiona art. 280 § 2 k.k. podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy nie wskazuje na popełnienie przez oskarżonego zarzucanego mu czynu w związku z brakiem podstaw do przyjęcia, że oskarżony swoim zachowaniem miał dopuścić się rozboju na pokrzywdzonym J. S.”;
- 2) ponadto skarżący zarzucił „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, a polegający na bezpodstawnym przyjęciu, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu, podczas gdy nie znajduje to żadnego oparcia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, a w szczególności błędne przyjęcie, że oskarżony dopuścił się objętego aktem oskarżenia czynu poprzez dokonanie rozboju na pokrzywdzonym i użycie niebezpiecznego narzędzia”.

Odwołując się do powyższych zarzutów skarżący wniósł o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego, względnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Obrońcy pozostałych oskarżonych zaskarżyli wyrok w całości zarzucając obrazę prawa procesowego, błąd w ustaleniach faktycznych i rażącą niewspółmierność kary.

Po rozpoznaniu wniesionych środków odwoławczych Sąd Apelacyjny w [...], wyrokiem z dnia 24 lipca 2018 r., sygn. akt II AKa [...]:

I. zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że:

1. na podstawie art. 72 § 1 pkt 5 k.k. nałożył na oskarżonego P. K. obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu,
2. w ustępie IV i V wyroku wyeliminował sformułowanie „środek karny w postaci” , słowo „obowiązku” zastąpił słowem „obowiązek”, zaś słowo „przepadku” słowem „przepadek”,

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy;

III. rozstrzygnął o kosztach sądowych.

Wyrok Sądu odwoławczego został zaskarżony w całości kasacją skazanego P. B.. Skarżący zarzucił „rażące naruszenie prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., polegające na arbitralnym oraz bezkrytycznym zaakceptowaniu przez Sąd odwoławczy niewątpliwie nieprawidłowej oceny materiału dowodowego poczynionej przez Sąd I instancji i przez to brak należytej kontroli odwoławczej zastosowania art. 7 k.p.k. w toku przeprowadzonego postępowania, przy jednoczesnym ogólnikowym powoływaniu się na poprawność orzeczenia Sadu a quo, co stanowiło błędną ocenę dowodu z zeznań świadka J. S. wybiórczo ocenionego w sprawie, dokonanej w sposób dowolny, z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania i w oderwaniu od wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego zasad, jakoby jego zeznania miały być uznane za w pełni prawdziwe, podczas gdy informacje przekazane przez tego świadka przedstawiające opis przebiegu zdarzenia z dnia 13 maja 2017 r. są w znacznym stopniu wątpliwe świadcząc o znikomej wartości dowodowej, a które miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy” – co w konsekwencji doprowadziło do błędu

w ustaleniach faktycznych polegającego na przypisaniu skazanemu odpowiedzialności za dokonanie rozboju.

W konsekwencji tego zarzutu obrońca skazanego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Na wstępie należy przypomnieć, że kasacja może być wniesiona, co do zasady, od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego, kończącego postępowanie (art. 519 k.p.k.). Podstawą zarzutów kasacyjnych mogą być wyłącznie przesłanki z art. 439 § 1 k.p.k. lub inne rażące naruszenie prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia (art. 523 k.p.k.). Oznacza to, że przedmiotem kasacji może być obraza prawa, do której doszło w toku postępowania odwoławczego. Nadto, zgodnie z art. 536 k.p.k., Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym – tylko w wypadkach określonych w art. 435, 439 i 455 k.p.k. Poczynienie powyższych uwag było konieczne, ponieważ w sprawie nie zaistniały przesłanki do rozpoznania sprawy poza granicami zaskarżenia i podniesionym zarzutem, zarzut kasacyjny w istocie dotyczy orzeczenia Sądu pierwszej instancji, a nadto – w rzeczywistości kwestionuje on ustalenia faktyczne, a nie prawidłowość procedowania Sądu Apelacyjnego.

W świetle art. 433 § 2 k.p.k. podstawowym obowiązkiem sądu odwoławczego jest rozważenie wszystkich wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym. Jak wynika z podniesionego zarzutu kasacyjnego, skarżący wcale nie utrzymuje, że Sąd Apelacyjny nie wywiązał się z tego zadania. Uchybienie Sądu odwoławczego miało bowiem polegać na tym, że Sąd ten zaakceptował nieprawidłową ocenę materiału dowodowego, poczynioną przez Sąd pierwszej instancji, a przez to nienależycie skontrolował zastosowanie art. 7 k.p.k. Wynika więc z tego, że Sąd Apelacyjny wprawdzie dokonał kontroli zaskarżonego orzeczenia pod kątem prawidłowości oceny dowodów, stosownie

do art. 7 k.p.k., lecz kontrola ta była nienależyta. Stanowisko to nie uzasadnia postawienia zarzutu naruszenia art. 433 § 2 k.p.k., a ponadto w jaskrawy sposób rozmija się z rzeczywistością. Lektura treści uzasadnienia zaskarżonego kasacją wyroku wskazuje, że Sąd odwoławczy rozpoznał wszystkie zarzuty apelacyjne i w obszernych, zawartych w sześciu punktach wywodach, trafnie swoje rozstrzygnięcie umotywował. Z zestawienia podniesionego w apelacji zarzutu obrazy art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. z uzasadnieniem środka odwoławczego wynika, że skarżący upatruje naruszenia prawa w sprzecznej z art. 7 k.p.k. ocenie wyjaśnień skazanego. Tymczasem w kasacji zarzucono, że uchybienie Sądu odwoławczego miało polegać na sprzecznej z logiką, doświadczeniem życiowym i wiedzą oceną zeznań pokrzywdzonego J. S.. Pomijając fakt, że Sąd Apelacyjny odniósł się do dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny kluczowych w sprawie dowodów, zauważyć trzeba, że apelacja nie zawierała zarzutu obrazy art. 7 k.p.k. w kontekście oceny zeznań pokrzywdzonego. Również w uzasadnieniu apelacji nie podniesiono żadnych argumentów wskazujących na to, że procesowe relacje pokrzywdzonego ocenione zostały z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów. W opisanej sytuacji Sąd odwoławczy nie miał obowiązku szczegółowego odnoszenia się do prawidłowości oceny tego dowodu, a skarżący nie zarzucił, że obowiązkiem tego Sądu było rozpoznanie sprawy poza granicami zaskarżenia i podniesionymi zarzutami, choćby w kontekście art. 440 k.p.k. Argumenty zawarte w uzasadnieniu kasacji nie przystają w rzeczywistości do podniesionego zarzutu obrazy prawa. Nie do końca jasne wywody skarżącego związane z wolą towarzyszącą działaniu skazanego, czy zamiarem popełnienia przez niego przestępstwa rozboju, nie mają nic wspólnego z zarzutem obrazy prawa, a wprost kwestionują ustalenia faktyczne, co pozostaje w sprzeczności z treścią art. 523 k.p.k. Na koniec dodać można, że w tej nieskomplikowanej sprawie okoliczności strony podmiotowej przypisanego skazanemu typu czynu zabronionego nie mogą nasuwać żadnych wątpliwości, jeśli zważyć, że z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że skazany przystawił pokrzywdzonemu nóż do brzucha, wulgarnie zagroził jego użyciem, a następnie domagał się wydania pieniędzy krzycząc „kasa”, zaś w dalszej fazie zajścia współskazany Z. K. zabrał pokrzywdzonemu portfel m.in. z pieniędzmi.

Kierując się powyższym orzeczone, jak w części dyspozytywnej postanowienia.